

* ПРЕЗЕНТАЦІЇ * ПРЕЗЕНТАЦІЇ * ПРЕЗЕНТАЦІЇ * ПРЕЗЕНТАЦІЇ * ПРЕЗЕНТАЦІЇ *

Надходить час духовно-морального світогляду

18 грудня у конференц-залі Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова відбулась презентація книги доктора філософських наук, професора, ректора Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова Віктора Петровича Андрущенка "Організоване суспільство" (у 2-х томах).

Серед почесних гостей заходу – третій Президент України, голова Наглядової ради університету Віктор Ющенко, віце-президент НАН України Сергій Пирожков, Директор Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України Юрій Шемшученко, народні депутати, відомі політологи та науковці, ректори провідних закладів вищої освіти України, журналісти.

В ході події з Віктором Андрущенком спілкувалася і головний редактор тижневика "Освіта" Ольга Коноваленко:



— А чи зможуть вони застосувати матрицю?

— Якщо їм вистачить політичної волі, зможуть. Бо, нажаль, корупція і синдром збагачення, він на вісімдесят відсотків пронизав українське суспільство. І дуже багато з них, хто приходить до влади, хоче насамперед збагатитися, забезпечити добре умови для життя своєї родини. А в пісні колись співалося: "Раньше думай о родине, а потом о себе". А сковорода Григорій Савич писав чіткіше: "Где дело общее в упадку, — забудь отца, забудь и матку, иди повинности спрavлять". От, якщо ми переймемося оцію нашою повинністю, що ми повинні робити свою справу. Тоді багато що

правий приклад залежності суспільних процесів від політичних проблем.

— Вікторе Петровичу, але ж Революція Гдності не дозволила зупинити цей процес?

— Минуло не мало часу. І тільки через два роки післяреволюційного періоду знову почновились контакти. Ми всі відмовились від експансії росіян, від співпраці з ними. І продовжуємо розробляти проекти. Але, як бачите, та неувага, та недовіра українських політиків і державних діячів до науки, ігнорування рекомендацій, наданих вченими, поклали початок процесу поступового згасання державотворчих ініціатив та інновацій, ак-

— Вікторе Петровичу, вітаю Вас з цим науковим здобутком, який Ви піднесли українській громаді. Одразу прошу пояснити в чому його особливість? Чому такий об'ємний теоретичний твір викликав інтерес не лише в колі фахівців? Завдяки чому про Ваше "Організоване суспільство" говорять, навіть іноді сперечаються, студенти і ветерани, політики, бізнесмени, діячі культури?

— Напевно тому, що ми досі ніяк не можемо знайти моделей організації суспільства, які б задовольняли і лівих, і правих, і комуністів, і соціалістів, і націоналістів. Ми українці, ми живемо в єдиній державі і маємо таку низку суперечностей, що не знаємо як енергію спрямувати не на чвари, не на протистояння, а на конструктивну діяльність кожного. Бо у кожного за душою є те велике, яке він хоче реалізувати, але не може. Бо ми не можемо знайти спільної точки зору. Багато пишуть на цю тему. Багато висловлюють ідей. І солідні автори, з видатними іменами. Але їхні публікації носять розпорощений характер. Немає моделі, немає цілісності, немає матриці навколо якої, в результаті взаємодії ці проблеми можуть бути розв'язані. Автономно вони не розв'язуватимуться. Потрібно бачити відповідні конфігурації цієї матриці. І я подаю таку матрицю — "Організоване суспільство". Вона об'єднує різні точки зору, різні підходи, які між собою корелюються і виводять до спільного рішення: що і як треба робити.

У нас багато книжок вихо-



дить, де люди пропагують один одного, розказують, які вони великі, які були великі вожді, президенти, прем'єр-міністри, про те, який вони зробили внесок. Це добре. Це треба робити. Але справа в тому, що не показують шляху, підстав теоретичних, фундаментальних, спираючись на які можна отримати висновки, чому саме вони те чи інше здійснили.

Ось, скажімо, читаєш гарну книжку про Кучму, чи гарну книжку про Кравчука. Складається просте, або й плоске враження, що, мовляв, ось він ухвалив рішення, і що воно або працювало, або не працювало. А в житті так не буває. Тому до обґрунтування проблеми потрібно підтягувати всю історію розвитку цивілізації. Від Конфуція до Платона, Аристотеля, Канта, Гегеля... і показувати як це вирішувалося у суспільному житті, і як в умовах української реальності може

працювати і працює.

Ось ця книжка побудована на обґрунтуваннях. На підставах. На теоретичному і практичному досвіді цивілізацій, а не одного покоління, чи історії 20-століття. Отже, читач, який її прочитає буде переконаний у власній мудрості.

— Справді, Ви запропонували нашій еліті сьогодні ключ. А як вважаєте, на скільки адресат готовий скористатися ним, зrozуміти, прийняти, перейнятися?

— Думаю, що сьогодні вже готовий. Бо аналізу українську еліту останніх років. Дуже багато теоретиків давно переступили лінію марксизму. Отримали новітню освіту. Особливо молоді люди, які прийшли в політику. Вони готові полемізувати, критикувати. З ними цікаво. Це вже не ті носії працівірного марксизму, або й сталінізму. З цим поповленням можна полемізувати. Вони грамотні.

свою справу. Годи багато що зміниться. Ось я ректор. Значить я відповідаю за якість освіти. Ти — політик. Забезпечуй ефективне використання політичної системи. Ти газівник, працюй чесно, не накручуй тарифи. Бо це ні до чого доброго не приведе. Кожен повинен займатися своєю справою. І знаєте, хто перший сказав ці слова? Конфуцій. П'ятсотий рік до нашої ери: "Кожен повинен займатися своєю справою". Тому я не маю брати на себе повну відповідальність за суспільні процеси. Хоча "Організоване суспільство" трошечки до цього долучається. А я, скажімо, беру відповідальність в галузі освіти. І скажімо, в межах одного континенту — Європи. Співпрацюю з колегами — ректорами європейських університетів. Робимо спільні програми, готуємо спільні підручники, формуємо спільне трактування проблем, над якими ламають списи керівники політичних спільнот. Бо потрібно готувати вчителя для об'єднаної Європи ХХІ століття. І ми започаткували такий проект. Сформували Асоціацію ректорів педагогічних університетів Європи. Провели декілька з'їздів установчих, які визначили пріоритети. У 2012 році розробили проект педагогічної Конституції Європи. І приїхали представники двадцяти країн Європейського простору до Вільнюса, щоб затвердити дорожоказ до дії. А там у Вільнюсі, коли ми зібрались на засідання, нас спіткала відмова Януковича і Азарова у підписанні документів про Асоціацію. І нам просто заборонили це зробити. От вам яск-

тивності громадян, іх участі у суспільному оновленні.

— Тож, як я відчуваю, цією вагомою працею Ви підказуєте вихід з кута що виник?

— Сьогодні вчені всього світу підказують суспільству необхідність докорінної зміни парадигми розвитку людської цивілізації. Насамперед — не сприйняття фінансових спекуляцій. Вчені пропонують відмовитись від матеріалізму і спрощеного розуміння світу. Закликають до єдиної планетарної гармонії цивілізації, до духовно-морального світогляду.

Дослідження, проведені мною в останні два десятиліття, дають змогу зробити однозначний висновок: формулою політичної організації в цей період в Україні має бути модель організованого суспільства — суспільства цивілізованого порядку, заснованого на оптимальній взаємодії гілок влади, самоорганізації громадян, креативності творчості та солідарної відповідальності...

Тому, не претендуючи на абсолютну істинність обґрунтованих мною висновків, я запропонував їх аналіз неупереджеденим читачам, тим які складають керівну еліту українського суспільства й ухвалюють соціально важливі рішення. Хтось із великих зверне на мої роздуми увагу, а висловлені рекомендації допоможуть прийняти життєтворче для нашої України рішення.

Розмову вела
Ольга

КОНОВАЛЕНКО,
головний редактор
тижневика "Освіта"